



Modul 2

Informasjonskilder

Info.kilder



Innholdsfortegnelse:

Informasjonskilder
Hvilke kilder passer deg best?
Hvor finner du kildene?
Oppsummering



EN VERDEN AV INFORMASJON

Emnet ditt avgjør hvor du skal lete etter informasjon, hvilke informasjonskilder du skal velge og hvordan du skal søke.

Hvis du trenger vitenskapelig informasjon, har du behov for bøker og tidsskriftartikler på akademisk nivå. Hvis du skal ha populære framstillinger kan du bruke ukeblader som Time, Newsweek, Spiegel etc. Hvis du søker etter helt nye emner, kan du gå til aviser eller internett.

I denne modulen skal du lære:

- Hvilke informasjonskilder som finnes og er tilgjengelige
- Hvordan du skal velge de beste informasjon kildene for ditt emne
- Hvilke verktøy du trenger for å finne hver informasjonskilde

HVILKE INFORMASJONSKILDER PASSER BEST FOR DITT BEHOV?

Når du skal skrive en oppgave er det lurt å bruke flere informasjonskilder.

Bøker

Du vet selvfølgelig hva bøker er. Men vet du når bøker er den beste kilden for å skrive en oppgave? Fagbøker er viktige fordi de gir både bredde og dybde. Et kapittel i en bok kan være akkurat det du trenger for å skrive en kort oppgave eller presentere et emne muntlig.

NB! Det tar tid å skrive og gi ut bøker, så ikke let etter stoff fra siste halvår der.

Bruk bøker:

- Når du trenger mye informasjon om et emne, person, hendelse
- For å sette emnet ditt inn i en større sammenheng.
- For å lære hvordan emnet ditt har blitt behandlet av flere forskere

Tidsskrifter

Artikler i fagtidsskrift fokuserer i detalj på et bestemt tema eller problemstilling. Du finner ikke så bred dekning av emnet som du finner i en bok.

Artikler i fagtidsskrift er vanligvis skrevet av forskere og kvalitetsikret av andre eksperter på fagområdet. Artikler i fagtidsskrift blir vurdert som mer "akademisk" eller faglig solid enn de fleste artikler i populærtidsskrifter.

Artikler i fagtidsskrift inneholder aktuell informasjon og henvender seg til studenter og forskere

Bruk artikler fra fagtidsskrift for å finne:

- både ny og eldre informasjon om emnet ditt
- litteraturhenvisninger til annen relevant forskning



Bakgrunnsinformasjon/Referanselitteratur

Start med å lete etter bakgrunnsinformasjon i referanseverk (leksikon eller andre oppslagsverk) innen fagområdet.

Referanseverk inneholder spesialisert informasjon og har bibliografier (lister over bøker, artikler og andre kilder), hvor du kan finne mer stoff om emnet.

Bakgrunnsinformasjon kan hjelpe deg å forstå hvordan et fagområde er delt inn, og det blir lettere å avgrense emnet ditt.

Når skal du bruke Referanselitteratur:

- Når du skal ha bakgrunnsinformasjon om emner eller personer
- Når du prøver å finne sentrale begrep og viktige tidsepoker
- Når emnet ditt er for stort og du trenger hjelp til å avgrense det

Nettsteder

Internett er en rik kilde for informasjon. Over hele verden blir det publisert informasjon på Internett av regjeringer, organisasjoner, universitet og undervisningsinstitusjoner, kommersielle foretak, ideelle foreninger og enkeltpersoner. Informasjonen varierer fra forskningsresultater på toppnivå, til tendensiøst eller direkte feilaktig materiale. Mye av informasjonen på nettet dekker aktuelle begivenheter, emner av allmenn interesse og opplysninger om organisasjoner og foretak.

Hvor mye vitenskapelig informasjon som finnes, varierer etter emne. Når du leter etter pålitelig faglig relevant stoff, finner du mer og raskere i andre informasjonskilder. Innholdet i bøker og tidsskrift er som regel ikke fritt tilgjengelig på nettet.

Hvis du skal søke etter innhold i bøker og tidsskrift, må du bruke databaser biblioteket eller NTNU abonnerer på. Disse får du tilgang til fra bibliotekets hjemmeside. Dette får du vite mer om i modulene finn bøker og finn artikler.

Bruk Internett:

- For å finne aktuell informasjon, for eksempel i aviser fra hele verden
- For å finne informasjon om foretak og organisasjoner
- For å finne offentlige publikasjoner

Offentlig informasjon

Offentlig informasjon er en svært viktig informasjonskilde som dekker en rekke emner. Den blir gitt ut av staten eller lokale myndigheter.

Offentlig informasjon er:

- Stortingsforhandlinger
- Lover
- Offentlige utredninger
- Publikasjoner fra statistisk sentralbyrå
- Saksdokumenter fra kommuner og fylker osv.



Offentlig informasjon finnes i trykt form og mye av det nyeste finner du på internett.

Bruk offentlig informasjon når du skal:

- Finne statistikk om ulike emner
- Finne stoff om landets offisielle politikk, politiske debatter og vedtak
- Finne lover og utredninger
- Finne stoff om styring og forvaltning

Aviser

Den største fordelen ved å bruke aviser er nyhetsaspektet, begivenheter blir ofte skrevet om mens de foregår. En annen fordel er den geografiske vinklingen. Lokalaviser dekker lokale begivenheter.

Men du kan sjelden bruke aviser til å finne den grundige behandling av emner du trenger til semesteroppgaver. Aviser finner du på biblioteket, eldre aviser som mikrofilm og onlineversjoner på avisenes hjemmesider.

Bruk aviser for å finne:

- ny informasjon om internasjonale, nasjonale og lokale begivenheter
- bok- og filmanmeldelser
- lederartikler, aktuelt kommentarstoff og debatter

Primærkilder

Primærkilder er ubehandlet materiale som stammer fra deltagere eller tilskuere til begivenheter og tidsperioder.

Primærkilder kan være:

- fotografier
- brev
- aviser
- møtetreferater
- kirkebøker etc.

Primærkilder bringer deg nærmest den objektive versjonen av det som skjedde. Primærkilder finnes blant annet i arkiver.

Bruk primærkilder:

- Når du vil ha førstehånds observasjoner av hendelser eller tidsepoker
- Finne informasjon om aktuelle hendelser

Intervju

Du kan lese intervjuer med, eller snakke med folk som har den kunnskapen og erfaringen du er interessert i. Da får du del i deres personlige erfaringer og ekspertise. For å sikre objektivitet, bør du supplere informasjonen fra intervjuene med bøker eller artikler om emnet.



Bruk intervjuer:

- Når du er ute etter historien bak folks erfaringer
- Når du vil ha synspunkt og meninger fra eksperter

INFORMASJONSKILDER, HVOR FINNER DU DEM?



Bøker? Bruk Bibsys

Bibsys er bibliotekskatalogen for UBiT og for resten av universitet og høyskolebibliotekene i Norge. Her finner du hvilke bøker og tidsskrift UBiT har og hvor du kan finne dem på hylla eller få dem hentet fram. Du finner også hva de andre universitets- og høyskolebibliotekene eier.

Tidsskriftartikler må du søke etter i en artikkeldatabase.



Tidsskrifter

Den beste måten å finne artikler i tidsskrift eller i bøker, er å bruke artikkeldatabaser. Noen dekker et eller flere beslektede fagområder. Noen er generelle. Felles for dem er at det er en samling opplysninger og henvisninger til artikler. I noen databaser kan du også lese hele artikkelen på nettet.

Databasene er ordnet slik at du kan finne det du er på jakt etter på en enkel og logisk måte.



Bakgrunnsinformasjon

Bibsys og bibliotekets nettsider og fagsider er nyttige for å finne bakgrunnsinformasjon. Men du kan også spørre en bibliotekar om råd og veiledning.



Internett

I søkemaskiner som Google, og Yahoo! kan du søke etter nettsteder ved hjelp av ord eller skumme(browse) gjennom store emner. Som regel får du mange treff, med nyttig informasjon blandet med mange irrelevante nettsider(støy). Du kan få bedre resultatet ved bruk av avansert søketeknikk.

En annen måte å finne relevante nettsteder på er å bruke emneguiden,



eller emneportaler over nettressurser. Emneportalene gir pålitelig informasjon og er laget av fagspesialister. Bibsys emneportal er laget for norske universitet og høyskoler.



Offentlig informasjon

Offentlig informasjon finner du på biblioteket og på internett. Det er som regel nyere informasjon som ligger på internett. Du finner frem til den i Bibsys og andre databaser. De fleste land har sine egne nettsteder for offentlig. Nettstedet for norsk offentlig informasjon heter ODIN.



Aviser

Aviser finner du på biblioteket. Eldre norske aviser finner du i mikrofilm på biblioteket eller i avisenes egne redaksjoner. De fleste aviser har gratis online-utgaver av dagens avis. Det varierer fra avis til avis hvor mye de har liggende gratis tilgjengelig av eldre aviser. I noen aviser må du abonnere på arkivutgaver, noen har deler av eldre aviser gratis. Det finnes også noen aviser tilgjengelig via databaser som biblioteket abonnerer på.



Primærkilder

Primærkilder finner du i offentlige arkiv, slik som Statsarkivet, og i private arkiv. Biblioteket gir deg også tilgang til primærkilder.



Intervju

Intervju finner du i aviser, tidsskrift og bøker. Du finner dem også i TV- og radioarkiv. Du kan søke etter dem i Bibsys og i andre databaser

DU HAR FULLFØRT MODULEN INFORMASJONSKILDER

Du har lært:

- Hvilke informasjonskilder som finnes
- Hvordan du skal velge de beste informasjonskildene
- Hvilke verktøy du trenger for å finne informasjonskilden